

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**

**ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ & ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ
ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΡΕΥΝΑΣ, ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ
(Ε.Σ.Ε.Τ.Ε.Κ)**

ΘΕΜΑ: Απολογισμός έργου Εθνικού Συμβουλίου Έρευνας, Τεχνολογίας και Καινοτομίας (Ε.Σ.Ε.Τ.Ε.Κ.) για την περίοδο 2023-2024.

Σε συνέχεια της συγκρότησης και του ορισμού των μελών του Εθνικού Συμβουλίου Έρευνας, Τεχνολογίας και Καινοτομίας με την υπ' αρ. 19906/03-03-2023 απόφαση, σας παρουσιάζουμε τα κυριότερα θέματα που συζητήθηκαν στο πλαίσιο των 24 διαδικτυακών συνεδριάσεων του ΕΣΕΤΕΚ που έλαβαν χώρα μέχρι σήμερα, τα οποία απορρέουν από το θεσμικό πλαίσιο καθώς και θέματα που το Συμβούλιο θεωρεί κομβικής σημασίας για την Έρευνα και Καινοτομία στην χώρα μας.

1. Προτάσεις για την στρατηγική και τις προτεραιότητες στην Ε&Α

Με την υπ'αρ. 67/5.11.2024 επιστολή του ο Πρόεδρος καθ. Σπ. Αρταβάνης-Τσάκωνας κοινοποίησε στην Υφυπουργό Ανάπτυξης κα Ζ. Ράπτη και στον Γενικό Γραμματέα Ε&Κ Δρ. Αν. Γαϊτάνη τις θέσεις και προτάσεις του ΕΣΕΤΕΚ σχετικά με το κείμενο της Εθνικής Στρατηγικής Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας (ΕΣΕΤΑΚ, Ιούνιος 2024) μεταξύ των οποίων και οι προτεραιότητες δράσεων για την Έρευνα σύμφωνα με το ΕΣΕΤΕΚ οι οποίες είναι (1) χρηματοδότηση της έρευνας από εθνικούς πόρους (τακτικό προϋπολογισμό ή ΠΔΕ), (2) στρατηγική και προτεραιότητες, (3) αξιολογήσεις και αξιοκρατία και (4) γραφειοκρατία στην Έρευνα.

2. Επιβράβευση Ερευνητικών Ινστιτούτων κατόπιν αξιολόγησης

Η αξιολόγηση των Ερευνητικών Ινστιτούτων ολοκληρώθηκε το 2022 και τα γενικά συμπεράσματα παρουσιάστηκαν από τα μέλη του ΕΣΕΤΕΚ στον ΓΓ Ε&Κ και Υφυπουργό σε ανοιχτή ημερίδα στο Αμφιθέατρο του ΕΚΕΦΕ Δημόκριτος, στις 20 Φεβρουαρίου 2023.

Στο πλαίσιο της αξιολόγησης έλαβε χώρα συγκριτική αξιολόγηση των ομοειδών Ινστιτούτων ανά επιστημονικό τομέα (Υπολογιστικές Επιστήμες, Κοινωνικές & Ανθρωπιστικές Επιστήμες, Φυσικές Επιστήμες, Επιστήμες Μηχανικών, Περιβάλλον & Ενέργεια και Βιοεπιστήμες) για την οποία το ΕΣΕΤΕΚ συγκρότησε Επιτροπές αποτελούμενες από τους Προέδρους των Επιτροπών Αξιολόγησης των Ερευνητικών Ινστιτούτων και ένα ή περισσότερα μέλη του ΕΣΕΤΕΚ.

Με την υπ'αρ. 68/28.11.2024 Επιστολή του ο Πρόεδρος του ΕΣΕΤΕΚ κ. Σπ. Αρταβάνης-Τσάκωνας κοινοποίησε στην πολιτική ηγεσία τα 10 προτεινόμενα Ερευνητικά Ινστιτούτα προς επιβράβευση με βάση τις εκθέσεις αξιολόγησης των Επιτροπών Αξιολόγησης και μετά από εκτεταμένες συζητήσεις μεταξύ των μελών του ΕΣΕΤΕΚ.

3. Αξιολόγηση Ερευνητικών Κέντρων

Το Ε.Σ.Ε.Τ.Ε.Κ., σε συνέχεια της αξιολόγησης των Ερευνητικών Ινστιτούτων, εκπόνησε σχέδιο αξιολόγησης εννέα (9) Ερευνητικών Κέντρων που εποπτεύονται από την ΓΓΕΚ, ορίζοντας με την υπ' αρ. 57122 - 18-07-2024 (ΑΔΑ 9ΡΡ646ΝΛΣΞ-Ο3Ψ) απόφαση τους κοινούς δείκτες ποιότητας και αποτελεσματικότητας για την αξιολόγηση των ερευνητικών κέντρων και στη συνέχεια τη μεθοδολογία και τις διαδικασίες αξιολόγησης, τις φόρμες και τα εργαλεία αξιολόγησης, τη μέθοδο επιλογής των Επιτροπών Αξιολόγησης και πρότεινε Προέδρους και μέλη για τη συγκρότηση των επιτροπών. Η διαδικασία βρίσκεται σε εξέλιξη και αναμένεται να ολοκληρωθεί το α' τρίμηνο 2025.

4. Προτάσεις για την εξάλειψη της γραφειοκρατίας

Το ΕΣΕΤΕΚ πρότεινε, μετά από εκτενή διερεύνηση του θέματος, σε συνεργασία με τα ΤΕΣ και την ερευνητική κοινότητα, να εξαιρεθούν από το Δημόσιο Λογιστικό οι Ειδικοί Λογαριασμοί Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) και τα Ερευνητικά Κέντρα ή εναλλακτικά να απλοποιηθούν οι υφιστάμενες διοικητικές διαδικασίες με στόχο μια ολοκληρωμένη νομοθετική πρωτοβουλία προκειμένου να εξαλειφθούν τα προβλήματα της γραφειοκρατίας στον χώρο της Έρευνας & Καινοτομίας τα οποία είναι εμφανή σε όλα τα στάδια που διέπουν την ερευνητική διαδικασία (διαδικασία υποβολής προτάσεων χρηματοδότηση, προμήθειες, χρήση ερευνητικών υποδομών, προσλήψεις ερευνητών, εργασιακό περιβάλλον κ.α.) καθιστώντας λιγότερο ανταγωνιστική την χώρα μας.

5. Προώθηση ενός ενιαίου χώρου για την Έρευνα και Καινοτομία

Το ΕΣΕΤΕΚ έχει υπογραμμίσει τα προβλήματα του υφιστάμενου οικοσυστήματος Έρευνας και Καινοτομίας στην Ελλάδα όπως η έλλειψη ενιαίας στρατηγικής, συντονισμού και συνεργειών, ο κατακερματισμός, οι επικαλύψεις, οι περιορισμένοι πόροι και η ελλιπής σύνδεση με τη βιομηχανία και πραγματοποιήσει τις παρακάτω δράσεις με σκοπό την προώθηση ενός ενιαίου χώρου Έρευνας.

Στις 12 Ιανουαρίου 2024 πραγματοποιήθηκε στο Γαλλικό Ινστιτούτο Αθηνών υπό την αιγίδα του ΕΣΕΤΕΚ εκδήλωση με θέμα **«Για έναν ενιαίο χώρο έρευνας και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης»**, με στόχο να εξεταστούν κεντρικά ζητήματα όπως οι «Σχέσεις Ερευνητικών κέντρων και πανεπιστημίων» και η «Η στρατηγική για την έρευνα: άξονες και προοπτικές».

Στις 26 Ιουνίου 2024, το ΕΣΕΤΕΚ διοργάνωσε, σε συνεργασία με την ΓΓΕΚ, webinar με τίτλο **“Can University Education and Research be separated”** με κεντρικό ομιλητή τον Sir Paul Nurse OM CH FRS, Director of the Francis Crick

Institute, Nobel Laureate in Physiology or Medicine 2001, με σκοπό την ανταλλαγή απόψεων και την εξαγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων σχετικά με τον χώρο της Έρευνας στην Ελλάδα.

6. Αξιολόγηση Ελληνικού Ιδρύματος Έρευνας και Καινοτομίας (ΕΛΙΔΕΚ)

Το ΕΣΕΤΕΚ όρισε, μια επιτροπή αξιολόγησης ιδιαίτερης βαρύτητας με πρόεδρο τον κύριο Αχιλλέα Μητσό, τ. Καθηγητή Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου, τ. Γενικό Διευθυντή Έρευνας στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και επίσης είχε την ευκαιρία, ανεξάρτητα από αυτή την αξιολόγηση, να ενημερωθεί εκτενώς για τις απόψεις και τα συμπεράσματα της παρούσας και της προηγούμενης διοίκησης του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.

Το ΕΣΕΤΕΚ με την υπ' αρ. 63/17.04.2024 επιστολή του Προέδρου κ. Σπ. Αρταβάνη-Τσάκωνα κατέθεσε προτεινόμενες νομοθετικές ρυθμίσεις σχετικά με (α) τη Γενική Συνέλευση, (β) το Επιστημονικό Συμβούλιο, (γ) τις προσκλήσεις, (δ) τις αξιολογήσεις και (ε) τα προγράμματα Post-doc και Pre-doc με στόχο την εύρυθμη και αποτελεσματική λειτουργία του ΕΛΙΔΕΚ, οι οποίες βασίζονται κατά το πλείστον στα συμπεράσματα της αξιολόγησης της επιτροπής Μητσού. Επίσης, το ΕΣΕΤΕΚ συμμαρτίζει την άποψη της επιτροπής αξιολόγησης του κ. Α. Μητσού σχετικά με τον ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο του Ιδρύματος στην προώθηση της Έρευνας στην Ελλάδα και υπογραμμίζει την επιτακτική ανάγκη να συνεχιστεί η χρηματοδότησή του.

7. Γνωμοδοτήσεις

Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων του, τα μέλη του ΕΣΕΤΕΚ γνωμοδότησαν θετικά σχετικά με:

- Την **αγορά εξοπλισμού μεγάλης αξίας από το ΕΙΕ** στο πλαίσιο έργου που χρηματοδοτείται από το ΤΑΑ και την ΕΤΕΠ και συνέστησαν το έργο να υλοποιηθεί σε στάδια και να αγοραστεί αρχικά ένα «μικρό» 200kV Cryo-EM και περαιτέρω πρότεινε η ίδρυση και η μετέπειτα λειτουργία της εγκατάστασης να επικουρείται από μια υψηλού επιπέδου επιτροπή διεθνών εμπειρογνομόνων η σύνθεση της οποίας θα καθοριστεί από κοινού από το ΕΣΕΤΕΚ και τον Διευθυντή του ΕΙΕ.
- **Αίτημα του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών** προς την πολιτεία ώστε να γίνουν οι αναγκαίες ενέργειες ώστε η Ελλάδα να αιτηθεί, με δέσμευση της πολιτείας, τη συμμετοχή της ως πλήρες μέλος στην **ερευνητική υποδομή ESS – ERIC** δεδομένης της σημασίας της συμμετοχής της Ελλάδας στην εν λόγω ερευνητική υποδομή. Πρότειναν δε να σταλεί ένα διάβημα του ΕΣΕΤΕΚ προς την πολιτική ηγεσία υποστηρίζοντας την χρηματοδότηση της συμμετοχής της Ελλάδας στο πλαίσιο των χρηματοδοτούμενων Ερευνητικών Υποδομών.
- Τη νέα δράση **ενίσχυσης των Γραφείων Μεταφοράς Τεχνολογίας** στο πλαίσιο του **ΕΣΠΑ 2021-2027** κατόπιν σύστασης του ΤΕΣ Μεταφορά τεχνολογίας και Διανοητικής Ιδιοκτησίας που μελέτησε το υλικό και συμφωνεί με το περιεχόμενο της προκήρυξης και τους στόχους της νέας δράσης.

- Την εισήγηση του ΕΛΙΔΕΚ σχετικά με τον «**Ετήσιο Προγραμματισμό Δράσεων και κατανομή πόρων του Ελληνικού Ιδρύματος Έρευνας και Καινοτομίας**» που αφορά δαπάνες που έχουν προγραμματισθεί και κατανεμηθεί σε προηγούμενες χρονικές περιόδους. Επεσήμαναν δε ότι αυτό αποτελεί μια εξαιρετικά πολύπλοκη διαδικασία ή οποία χρήζει απλοποίησης.

Επίσης,

- Συμφώνησαν, επί της αρχής με την **πρόταση ίδρυσης του Ινστιτούτου Μικροηλεκτρονικής στο ΕΚΕΦΕ «Δ»** δεδομένου ότι συνάδει με τη λογική της ενίσχυσης της αυτονομίας στο ευρύτερο πλαίσιο της European Chips Act.
- Εξέτασαν την πρόταση της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας αναφορικά με την ίδρυση ερευνητικού κέντρου στη Δυτική Ελλάδα .

8. Συγκρότηση ειδικής επιτροπής κρίσης για την αξιολόγηση των υποψηφίων για τη θέση του Διευθυντή Ερευνητικού Κέντρου ή Κεντρικής Διεύθυνσης ΕΚ ή Ινστιτούτου ΕΚ

Το ΕΣΕΤΕΚ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 7 του άρθρου 14 του ν. 4386/2016 (Α' 83), αξιολόγησε και πρότεινε **τη συγκρότηση ειδικής επιτροπής κριτών** (αποτελούμενη από 5 τακτικά και 5 αναπληρωματικά μέλη) **για την αξιολόγηση των υποψηφίων για τη θέση Διευθυντή** σε 28 Ερευνητικά Κέντρα και Ερευνητικά Ινστιτούτα εποπτευόμενα από την ΓΓΕΚ.

Το ΕΣΕΤΕΚ εξετάζει το αίτημα που υπέβαλε με την υπ'αρ. 46529/16.08.2024 Επιστολή του ο Πρόεδρος του ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ για τη συμβολή του στη συγκρότηση ειδικών επιτροπών κρίσης για την πλήρωση θέσεων Διευθυντών/ντριων των 9 Ινστιτούτων Αγροτικής Έρευνας του Οργανισμού.

9. Τομεακά Επιστημονικά Συμβούλια (Τ.Ε.Σ.)

Το ΕΣΕΤΕΚ πρότεινε, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 7 του άρθρου 143 του ν. 4635/2019 (Α' 167), για την υποστήριξη του έργου του Συμβουλίου και του Γενικού Γραμματέα Έρευνας και Καινοτομίας, τη συγκρότηση των ΤΕΣ (1) **Ανθρωπιστικών Επιστημών**, (2) **Κοινωνικών Επιστημών**, (3) **Μεταφοράς Τεχνολογίας και Διανοητικής Ιδιοκτησίας**, (4) **Βιοεπιστημών-Ιατρικής**, (5) **Τεχνητής Νοημοσύνης**, (6) **Πληροφορικής**.

Από τα ανωτέρω, τα ΤΕΣ **Πληροφορικής** και **Τεχνητής Νοημοσύνης** έχουν εγκριθεί από το ΕΣΕΤΕΚ στη 14η (13.05.2024) και 17η (26.06.2024) συνεδρίαση αντίστοιχα.

10. Κατάρτιση καταλόγου φορέων που πληρούν τα κριτήρια επιλογής μελών της Γενικής Συνέλευσης του Ελληνικού Ιδρύματος Έρευνας και Καινοτομίας (ΕΙΔΕΚ)

Η ολομέλεια του ΕΣΕΤΕΚ κατά την 3η Συνεδρίασή της (23.05.2023) καθόρισε, σύμφωνα με τις περ. α και β της παρ. 2 του άρθρου 7 του Ν. 4429/2016, ως κριτήριο συμμετοχής στη Γενική Συνέλευση του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ., την υποχρέωση αξιολόγησης του φορέα σύμφωνα με το θεσμικό του πλαίσιο και αποφάσισε ότι στην Γ.Σ. του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. συμμετέχουν μέλη που προέρχονται συνολικά από 37 φορείς ήτοι Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΑΕΙ), Ερευνητικά Κέντρα – Ινστιτούτα τα οποία εποπτεύονται από τη ΓΓΕΚ καθώς η Ακαδημία Αθηνών και το Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών (ΙΙΒΕΑΑ).

11. Προτάσεις για τον ορισμό μελών σε επιτροπές και υποψηφιότητες

Το ΕΣΕΤΕΚ στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του προέβη στην υποβολή προτάσεων για τον ορισμό μελών ή την υποβολή υποψηφιοτήτων σε επιτροπές ως εξής:

- Ορισμός μέλους της Επιτροπής για τον καθορισμό των τυπικών και ουσιαστικών προσόντων και την πιστοποίηση των μελών του Μητρώου Πιστοποιημένων Αξιολογητών –Εμπειρογνομόνων του Ελληνικού Ιδρύματος Έρευνας και Καινοτομίας (ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.)
- Ορισμός τακτικού και αναπληρωματικού μέλος της Επιτροπής Παρακολούθησης Μνημονίου Συνεργασίας ανάμεσα στο Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας και Καινοτομίας (ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.) και το U.S. National Endowment for the Humanities που στόχο έχει την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των Ελλήνων/ίδων ερευνητών/τριών και των ομολόγων τους στις Η.Π.Α.
- Ορισμός υποψηφιότητας για τη θέση του Chief Scientific Advisor της Ομάδας Επιστημονικών Συμβούλων της Ε.Ε

12. Συζήτηση με τον Υπουργό Επικρατείας

Στις 7 Μαρτίου 2024 στο πλαίσιο της 11ης συνεδρίασης του ΕΣΕΤΕΚ έλαβε χώρα συζήτηση με τον Υπουργό Επικρατείας κ. Α. Σκέρτσο όπου τα μέλη του ΕΣΕΤΕΚ έθεσαν, μεταξύ άλλων, τα θέματα τα οποία αποτελούν τροχοπέδη και αντικίνητρα για την περαιτέρω ανάπτυξη της Έρευνας και Καινοτομίας στην Ελλάδα καθώς και το brain gain και κατέθεσαν τις προτάσεις τους προκειμένου να αναβαθμιστεί ο τομέας της Έρευνας και να αντιμετωπιστούν τα διαχρονικά προβλήματα.

13. Συζήτηση με την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης

Στις 28 Μαρτίου 2024 στο πλαίσιο της 12ης συνεδρίασης του ΕΣΕΤΕΚ έλαβε χώρα συζήτηση με τον Υπουργό Ανάπτυξης κ. Κ. Σκρέκα και τον Γενικό Γραμματέα Έρευνας και Καινοτομίας κ. Α. Κυριαζή όπου τα μέλη του ΕΣΕΤΕΚ

έθεσαν υπόψη της πολιτικής ηγεσίας τα κύρια προβλήματα στον χώρο της Έρευνας τα οποία καθιστούν την χώρα μας λιγότερο ανταγωνιστική.

14. Παρουσίαση του έργου του νέου Ινστιτούτου Ρομποτικής

Κατά τη 16η συνεδρίαση (03.06.2024) του ΕΣΕΤΕΚ έλαβε χώρα παρουσίαση του έργου του νέου Ινστιτούτου Ρομποτικής από τον Καθ. Πέτρο Μαραγκό, Καθηγητή Τομέας Σημάτων, Ελέγχου και Ρομποτικής του ΕΜΠ και επιστημονικό υπεύθυνο του έργου «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΥΤΟΝΟΜΩΝ ΡΟΜΠΟΤΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ» στο Ε.Κ ΑΘΗΝΑ με τα μέλη του Συμβουλίου να χαιρετίζουν την πρόοδο και το έργο του Ινστιτούτου Ρομποτικής και ιδιαιτέρως την έγκριση από την Ε.Ε. του HELLENIC ROBOTICS CENTER.